

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Bulevar mira bb, zgrada Delta 2, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Булевар мира бб, зграда Делта 2, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizori-bdbih.ba

Број: 01-02-03-13-151/13

Р: 07-01; 010-01/13

**ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА
Јавног предузећа „Радио Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ
за период 1. јануар – 31. децембар 2012. године**

Брчко, маја 2013. године

САДРЖАЈ

<u>НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ</u>	3
<u>РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА</u>	6
<u>1. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ</u>	7
<u>2. УВОД</u>	13
<u>3. ОПШТИ ДИО</u>	13
<u>4. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ</u>	13
<u>5. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ</u>	14
<u>6. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ</u>	14
<i><u>6.1. Руководство и систем интерних контрола</u></i>	<i>14</i>
<i><u>6.2. Планирање и извјештавање</u></i>	<i>16</i>
<u>6.3. Приходи</u>	17
<u>6.4. Трошкови бруто плата и накнада запосленима</u>	17
<u>6.5. Потраживања од купаца</u>	18
<u>6.6. Капитал</u>	19
<u>6.7. Попис имовине, обавеза и потраживања</u>	19
<u>7. КОМЕНТАР</u>	20

Bosna i Hercegovina
Brčko distrikt BiH
URED-KANCELARIJA ZA REVIZIJU
JAVNE UPRAVE I INSTITUCIJA
u Brčko distriktu BiH

Босна и Херцеговина
Брчко дистрикт БиХ
КАНЦЕЛАРИЈА-УРЕД ЗА РЕВИЗИЈУ
ЈАВНЕ УПРАВЕ И ИНСТИТУЦИЈА
у Брчко дистрикту БиХ

Bulevar mira bb, zgrada Delta 2, telefon 049 218-220, faks 049 218-438
Булевар тира бб, зграда Делта 2, телефон 049 218-220, факс 049 218-438
www.revizori-bdbih.ba

Јавно предузеће „Радио Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ
Марко Драганић, директор

НЕЗАВИСНО РЕВИЗОРСКО МИШЉЕЊЕ

Предмет ревизије

Извршили смо ревизију приложеног биланса стања Јавног предузећа “РАДИО БРЧКО” д. о. о. Брчко дистрикт БиХ (у даљем тексту: Јавно предузеће), са стањем на дан 31. децембра 2012. године и одговарајућег биланса успеха, биланса токова готовине, те анекса – додатни рачуноводствени извјештај за годину која се завршава на тај дан, те ревизију усклађености пословања и преглед значајних рачуноводствених политика и других објашњавајућих напомена.

Одговорност руководства за финансијске извјештаје

Руководство је одговорно за припрему и фер презентацију ових финансијских извјештаја у складу с Међународним рачуноводственим стандардима (МРС) и Међународним стандардима финансијског извјештавања. Ова одговорност обухвата: осмишљавање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе, избор и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствене процјене које су разумне у датим околностима. Руководство је такође одговорно за усклађеност пословања Јавног предузећа с важећим законским и другим релевантним прописима.

Одговорност ревизора

Наша је одговорност да изразимо мишљење о финансијским извјештајима на основу извршене ревизије. Ревизију смо извршили у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 40/08), ISSAI ревизијским стандардима („Службени гласник Брчко дистрикта БиХ“ број 11/11) и Међународним стандардима ревизије. Ови стандарди налажу да радимо у складу са етичким захтјевима и да ревизију планирамо и извршимо на начин који омогућава да се, у разумној мјери, увјеримо да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе, те да је пословање усклађено с важећим законским и другим релевантним прописима.

Ревизија укључује спровођење поступака ради прибављања ревизорских доказа о усклађености пословања и износима и објављивањима датим у финансијским извјештајима. Избор поступка је заснован на ревизорском просуђивању, укључујући процјену ризика материјално значајних погрешних исказа у финансијским извјештајима. Приликом процјене ризика, ревизор разматра интерне контроле које су релевантне за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, ради осмишљавања ревизорских поступака који су одговарајући у датим околностима, али не ради изражавања одвојеног мишљења о ефикасности интерних контрола. Ревизија такође укључује оцјену примијењених рачуноводствених политика и значајних процјена извршених од стране руководства, као и оцјену опште презентације финансијских извјештаја.

Сматрамо да су прибављени ревизорски докази довољни и одговарајући и да обезбјеђују основ за наше ревизорско мишљење.

Основ за изражавање мишљења

Спроведеном ревизијом утврдили смо да:

Управни одбор није усвојио План пословања и финансијске извјештаје за 2012. годину у складу са Статутом Јавног предузећа, те исте не можемо потврдити (тачка 6.2 Извјештаја).

Није уплаћен допринос за ПИО Републике Српске у износу од 25.448,12 КМ и допринос за ПИО/МИО Федерације БиХ у износу од 25.559,69 КМ, што је супротно одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању Републике Српске и Закона о ПИО/МИО Федерације БиХ (тачка 6.4 Извјештаја).

Јавно предузеће није, у складу са захтјевом МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја, вршило усклађивање вриједности сумњивих и спорних потраживања од купаца, те су иста у финансијским извјештајима, на дан 31. 12. 2012. године, прецијењена најмање у износу од 102.253,86 КМ. Поменути износ, приликом редовног годишњег усаглашавања, купци су у цијелости оспорили (тачка 6.5 Извјештаја).

Није утврђен начин покрића губитака изнад висине уписаног капитала у износу од 135.056,00КМ, што је супротно одредбама Статута Јавног предузећа (тачка 6.6 Извјештаја).

Извјештај о попису имовине сачињен је у натуралном облику и не омогућава идентификацију појединих добара исказаних у пописним листама, нити утврђивање њихове набавне вриједности и усклађивање са стањем у главној књизи и на пописним листама (тачка 6.7 Извјештаја).

Негативно мишљење

По нашем мишљењу, због ефеката навода у претходном ставу, финансијски извјештаји не приказују истинито и објективно, по свим битним питањима, стање имовине, капитала и обавеза на дан 31. децембра 2012. године, резултат пословања Јавног предузећа, у складу с Међународним стандардима финансијског извјештавања.

Финансијско пословање Јавног предузећа у току 2012. године, због навода у квалификацијама, у материјално значајним аспектима није било усклађено с важећом законском регулативом.

Замјеници главног ревизора
Томо Возетић, дипл. ек.

Божо Зимоњић, дипл. ек.

Главни ревизор
Џевида Хоџић, дипл. ек.

РЕЗИМЕ ДАТИХ ПРЕПОРУКА

Извршеном ревизијом финансијских извјештаја Јавног предузећа за 2012. годину, констатовали смо одређене пропусте и неправилности. Ради отклањања истих, дајемо сљедеће препоруке:

Потребно је донијети опште акте који треба да обухвате цијелокупно пословање Јавног предузећа, те на основу истих извршити процјену ризика у пословању, дефинисати контролне активности уз прецизирање начина, обима и рокова спровођења појединих контролних активности, њиховог документовања и извјештавања, с циљем откривања одступања реализованих од планираних резултата и благовременог предузимања ефикасних мјера неопходних за спречавање или смањење негативних посљедица у пословању.

Потребно је да Управни одбор усвоји План пословања и финансијске извјештаје у складу са Статутом Јавног предузећа.

Потребно је, допринос за ПИО Републике Српске и ПИО/МИО Федерације Босне и Херцеговине уплаћивати приликом сваке исплате плата у складу са одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању Републике Српске и Закона о ПИО/МИО Федерације БиХ.

Потребно је, приликом исплате плата Пореској управи Брчко дистрикта БиХ подносити мјесечне извјештаје о платама у складу са одредбама Закона о порезу на доходак и Правилника о примјени Закона о порезу на доходак.

Потребно је уговарање основне плате и додатака на плату вршити на основу претходно донесеног општег акта, у складу са законским прописима, којима би се утврдили критеријуми и мјерила вредновања степена стручне спреме, оспособљености и степена испуњавања радних обавеза.

Потребно је обрачун и исплату бруто плата, додатака и накнада вршити на основу унапријед донесеног општег акта којим се утврђује полазни основ за обрачун, вредновање радног доприноса запосленог и број извршилаца по радним мјестима.

Потребно је, у складу са захтјевом МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја, вршити перманентну процјену извјесности наплате потраживања ради реалног билансирања и фер презентације финансијских извјештаја.

Потребно је да Јавно предузеће, у складу са одредбама Статута Јавног предузећа, утврди начин покрића губитка изнад висине уписаног капитала.

Потребно је пописом обухватити цијелокупну имовину, потраживања и обавезе предузећа.

Потребно је процијенити и објавити вриједност сталне имовине за коју не постоје подаци о трошку стицања, унијети је у главну књигу и финансијске извјештаје, те извршити означавање исте инвентурним бројевима ради поуздане идентификације материјалних средстава предузећа и њихове заштите од отуђења.

1. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Биланс стања на дан 31. 12. 2012. године

Група рачуна, рачун	П О З И Ц И Ј А	Ознака за АОП	Износ на дан биланса текуће године	Износ на дан биланса претходне године (п. с.)
1	2	3	4	5
	АКТИВА			
	А. СТАЛНА ИМОВИНА (002+008+015+021+030)	1	7.465,00	8.134,00
2	II. НЕКРЕТНИНЕ, ПОСТРОЈЕЊА, ОПРЕМА И ИНВЕСТИЦИОНЕ НЕКРЕТНИНЕ (009 до 014)	8	7.465,00	8.134,00
	В. ТЕКУЋА ИМОВИНА (032+039+060)	31	191.747,00	169.063,00
10 до 15	I. ЗАЛИХЕ, СТАЛНА СРЕДСТВА И СРЕДСТВА ОБУСТАВЉЕНОГ ПОСЛОВАЊА НАМИЈЕЊЕНА ПРОДАЈИ (033 до 038)	32	1.369,00	1.369,00
100 до 109	1. Залихе материјала	33		
150 до 159	б. Дати аванси	38	1.369,00	1.369,00
	II. КРАТКОРОЧНА ПОТРАЖИВАЊА, ПЛАСМАНИ И ГОТОВИНА (040+046+055+058+059)	39	190.152,00	167.694,00
20, 21, 22	1. Краткорочна потраживања (041 до 045)	40	164.424,00	163.399,00
200, дио 209	а) Купци – повезана правна лица	41		
201, дио 209	б) Купци у земљи	42	162.020,00	163.320,00
220 до 229	д) Друга краткорочна потраживања	45	2.404,00	79,00
24	3. Готовински еквиваленти и готовина (056+057)	55	23.990,00	2.291,00
241 до 249	б) Готовина	57	23.990,00	2.291,00
27	4. Порез на додатну вриједност	58	38,00	304,00
280 до 289, осим 288	5. Активна временска разграничења	59	1.700,00	1.700,00
29	V. ГУБИТАК ИЗНАД ВИСИНЕ КАПИТАЛА	61	135.056,00	139.205,00
	G. ПОСЛОВНА АКТИВА (001+031+061)	62	334.268,00	316.402,00
	Д. УКУПНА АКТИВА (062+063)	64	334.268,00	316.402,00

Група рачуна, рачун	ПОЗИЦИЈА	Ознака за АОП	Износ на дан биланса текуће године	Износ на дан биланса претходне године (п. с.)
1	2	3	4	5
	ПАСИВА			
	А. КАПИТАЛ (102-109+110+111+114+115-116+117-122)	101	0,00	0,00
30	I. ОСНОВНИ КАПИТАЛ (103 до 108)	102	5.000,00	5.000,00
300	1. Акциони капитал	103		
302	2. Удјели друштва са ограниченом одговорношћу	104	5.000,00	5.000,00
35	IX. ГУБИТАК ДО ВИСИНЕ КАПИТАЛА (123+124)	122	5.000,00	5.000,00
350	1. Губитак ранијих година	123	5.000,00	5.000,00
351	2. Губитак текуће године	124		
	V. ОБАВЕЗЕ (133+142)	132	334.268,00	316.402,00
42 до 48	II. КРАТКОРОЧНЕ ОБАВЕЗЕ (143+148+153+154+155+156+157+158+159+160)	142	334.268,00	316.402,00
43	2. Обавезе из пословања (149 до 152)	148	87.974,00	107.240,00
430	а) Примљени аванси, депозити и кауције	149	702,00	702,00
431	б) Добављачи – повезана правна лица	150		
432 и 433	в) Остали добављачи	151	87.272,00	106.538,00
450 до 458	4. Обавезе за зараде и накнаде зарада	154	216.119,00	171.515,00
460 до 469	5. Друге обавезе	155	21.442,00	24.825,00
470 до 479	6. Порез на додатну вриједност	156	3.162,00	4.541,00
48 осим 481	7. Обавезе за остале порезе, доприносе и друге дажбине	157	5.571,00	6.686,00
49	9. Пасивна временска разграничења	159	-	1.595,00
	Г. ПОСЛОВНА ПАСИВА (101+125+132)	161	334.268,00	316.402,00
890 до 898	D. ВАНБИЛАНСНА ПАСИВА	162	0,00	0,00
	Ђ. УКУПНА ПАСИВА (161+162)	163	334.268,00	316.402,00

Биланс успјеха за период 1. јануар – 31. децембар 2012. године

Група рачуна рачун	П О З И Ц И Ј А	АОП	Износ	
			Текућа година	Претходна година
	ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
	I. ПОСЛОВНИ ПРИХОДИ (202+206+210+211+212+213+214+215)	201	389.683,00	380.605,00
61	2 Приходи од продаје учинака (207 до 209)	206	389.683,00	380.605,00
611	б) Приходи од продаје учинака на домаћем тржишту	208	389.683,00	380.605,00
65	8 Остали пословни приходи	215	0,00	0,00
	ПОСЛОВНИ РАСХОДИ (217+218+219+222+223+226+227+228)	216	382.570,00	428.808,00
51	2 Трошкови материјала	218	18.002	15.983,00
52	Трошкови зарада, накнада зарада и осталих личних расхода 3 (220+221)	219	278.491,00	316.866,00
520, 1	а) Трошкови бруто зарада и бруто накнада зарада	220	255.404,00	267.527,00
522-9	б) Остали лични расходи	221	23.087,00	49.339,00
53	4 Трошкови производних услуга	222	18.937,00	18.655,00
54	5 Трошкови амортизације и резервисања (224+225)	223	2.016,00	1.691,00
540	а) Трошкови амортизације	224	2.016,00	1.691,00
55/	6 Нематеријални трошкови (без пореза и доприноса)	226	61.483,00	71.586,00
555	7 Трошкови пореза	227	3.641,00	331,00
556	8 Трошкови доприноса	228	0,00	3.696,00
	ПОСЛОВНИ ДОБИТАК (201-216)	229	7.113,00	
	ПОСЛОВНИ ГУБИТАК (216-201)	230		48.203,00
	ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ			
66	ФИНАНСИЈСКИ ПРИХОДИ (232 ДО 237)	231	1,00	1,00
	1 Финансијски приходи од повезаних правних лица	232	0,00	0,00
661	2 Приходи од камата	233	1,00	1,00
56	II. ФИНАНСИЈСКИ РАСХОДИ	238	2.080,00	11.569,00
561	2 Расходи камата	240	2.080,00	11.569,00
	ДОБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ (229+231-238) или (231-238-230)	244	5.034,00	
	ГУБИТАК РЕДОВНЕ АКТИВНОСТИ (230+238-231) или (238-229-231)	245	0,00	59.771,00

67	ОСТАЛИ ПРИХОДИ И РАСХОДИ ОСТАЛИ ПРИХОДИ (247 до 256)	246	554,00	120.297,00
675	6. Добици по основу продаје материјала	252	554,00	297,00
679	Приходи од смањења обавеза и укидања неискоришћених дугорочних резервисања и остали непоменути приходи	256	0,00	120.000,00
57	II. ОСТАЛИ РАСХОДИ (258 ДО 267)	257	384,00	6.227,00
578	9 Расходи по основу исправке вриједности и отписа потраживања	266	0,00	6.227,00
	10 Расходи по основу расхоровања залиха материјала и робе и остали расходи	267	384,00	0,00
	ДОБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА 246-257)	268	170,00	114.070,00
	ГУБИТАК ПО ОСНОВУ ОСТАЛИХ ПРИХОДА И РАСХОДА (257-246)	269		
59	РАСХОДИ ПО ОСНОВУ ПРОМЈЕНЕ РАЧУНОВОДСТВЕНИХ ПОЛИТИКА И ИСПРАВКЕ ГРЕШАКА РАНИЈИХ ГОДИНА	292	0,00	1.110,00
	ДОБИТАК И ГУБИТАК ПРИЈЕ ОПОРЕЗИВАЊА	293	5.204,00	53.189,00
	2 Губитак прије опорезивања (245+269+290+292-291-244-268-289)	294		0,00
	НЕТО ДОБИТАК И НЕТО ГУБИТАК ПЕРИОДА			
	Нето добитак текуће године	298	5.204,00	53.189,00
	Нето губитак текуће године	299		
	УКУПНИ ПРИХОДИ (201+231+246+270+291)	300	390.238,00	500.903,00
	УКУПНИ РАСХОДИ (216+238+257+280+292)	301	385.034,00	447.714,00
	Просјечан број запослених на основу часова рада	323	18	19
	Просјечан број запослених на основу стања крајем мјесеца	324	18	19

Биланс токова готовине за период 1. јануар – 31. децембар 2012. године

ПОЗИЦИЈА	Ознака АОП	Износ	
		Текућа година	Претходна година
2	3	4	5
А. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ ПОСЛОВНИХ АКТИВНОСТИ			
I. Приливи готовине из пословних активности (302 до 304)	301	409.313,00	534.960,00
1. Приливи од купаца и примљени аванси	302	409.313,00	413.770,00
2. Приливи од премија, субвенција, дотација и сл.	303	-	120.000,00
3. Остали приливи из пословних активности	304	-	1.190,00
II. Одливи готовине из пословних активности (306 до 310)	305	386.754,00	521.830,00
1. Одливи по основу исплата добављачима и дати аванси	306	83.700,00	68.826,00
2. Одливи по основу исплата зарада, накнада зарада и осталих личних расхода	307	265.069,00	346.691,00
3. Одливи по основу плаћених камата	308	1.949,00	11.569,00
4. Одливи по основу пореза на добит	309	1.055,00	
5. Остали одливи из пословних активности	310	34.981,00	104.744,00
III. Нето прилив готовине из пословних активности (301-305)	311	-	3.130,00
IV. Нето одлив готовине из пословних активности (305-301)	312	-	
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ИНВЕСТИРАЊА			
I. Приливи готовине из активности инвестирања (314 до 319)	313	1,00	1,00
4. Приливи по основу камата	317	1,00	1,00
II. Одливи готовине из активности инвестирања (321 до 324)	320	861,00	4.815,00
3. Одливи по основу куповине нематеријалних улагања, некретнина, постројења, опреме, инвестиционих некретнина и биолошких средстава	323	861,00	4.815,00
III. Нето прилив готовине из активности инвестирања (313-320)	325		
IV. Нето одлив готовине из активности инвестирања (320-313)	326	860,00	4.814,00
В. ТОКОВИ ГОТОВИНЕ ИЗ АКТИВНОСТИ ФИНАНСИРАЊА			
I. Прилив готовине из активности финансирања (328 до 331)	327		
Г. УКУПНИ ПРИЛИВИ ГОТОВИНЕ (301+313+327)	341	409.314,00	534.961,00
Д. УКУПНИ ОДЛИВИ ГОТОВИНЕ (305+320+332)	342	387.615,00	536.645,00
Ђ. НЕТО ПРИЛИВ ГОТОВИНЕ (341-342)	343	21.699,00	
Е. НЕТО ОДЛИВ ГОТОВИНЕ (342-341)	344		1.684,00
Ж. ГОТОВИНА НА ПОЧЕТКУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА	345	2.291,00	3.975,00
Ј. ГОТОВИНА НА КРАЈУ ОБРАЧУНСКОГ ПЕРИОДА (345+343-344+346-347)	348	23.990,00	2.291,00

Извјештај о промјенама у капиталу на дан 31. 12. 2012. године

Ред. број	Врста промјене у капиталу	Дионичарски и други облици основног капитала	Ревалориз. резерве	Нереализовани добици/губици основу финанс. средс. располож. за продају	Остале резерве (емисиона прем., законске и статут. резерве	Акумулирана нерасп. добит /непокривени губитак	У К У П Н О (2+3+4+5+6)	Мањински интерес	Укупни капитал (7+8)
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1.	Стање на дан 31. 12. 2010. године	5.000,00				-197.394,00	-192.394,00		-192.394,00
2.	Учинци промјена у рачуноводственим политикама								
3.	Учинци исправка грешака								
4.	Поново исказано стање на дан 31. 12. 2010. године, односно 1. 1. 2011. године	5.000,00				-197.394,00	-192.394,00		-192.394,00
5.	Учинци ревалоризације матер. и нематер. средстава								
6.	Нереализ. добици/губици по осн. фина. средс.								
7.	Курсне разлике настале превођ. трансак. у стра. валути								
8.	Остали добици/губици периода који нису исказ. у бил. успј.								
10.	Нето добит/губитак периода исказана у билансу успјеха					53.189,00	53.189,00		53.189,00
11.	Емис. дион. капит. и др. облици пов. или смањ. осн. кап.								
12.	Стање на дан 31.12.2011. године	5.000,00				-144.205,00	-139.205,00		-139.205,00
13.	Учинци промјена у рачуноводственим политикама					-1.055,00	-1.055,00		-1.055,00
14.	Учинци исправка грешака								
15.	Поново исказано стање на дан 31. 12. 2011. године, односно 1. 1. 2012. године	5.000,00				-145.260,00	-140.260,00		-140.260,00
16.	Учинци ревалоризације матер. и нематер. средстава								
17.	Учинци ревалор. дугорочних финансијских средстава								
18.	Курсне разлике настале превођ. трансак. у стра. валути								
19.	Остали добици/губици периода који нису исказ. у бил. успј.								
21.	Нето добит/губитак периода исказана у билансу успјеха					5.204,00	5.204,00		5.204,00
22.	Емис. дион. капит. и др. облици пов. или смањ. осн. кап.								
23.	Стање на дан 31. 12. 2012. године	5.000,00				-140.056,00	-135.056,00		-135.056,00

НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ РЕВИЗИЈЕ ФИНАНСИЈСКИХ ИЗВЈЕШТАЈА ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ „РАДИО БРЧКО“ ДОО БРЧКО ДИСТРИКТ БиХ ЗА 2012. ГОДИНУ

2. УВОД

Ревизија финансијских извјештаја Јавног предузећа за период 1. јануар – 31. децембар 2012. године обављена је на основу овлашћења у складу са Законом о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ. Ревизија је, примјеном адекватних метода ревизије, обављена у марту 2013. године.

3. ОПШТИ ДИО

Јавно предузеће основано је Одлуком градоначелника о оснивању, број: 01-014-6696/02 од 20. децембра 2002. године.

Предузеће је основано ради остваривања права грађана на информисање и задовољавање културних, образовних и других потреба. Као јавно предузеће, ради на производњи, преносу и емитовању програма намијењеног широј јавности, на изради и преносу БиХ информација у новинском и ТВ преносу, од посебног друштвеног значаја за развој ове средине. У складу са својим кадровским рјешењима такође ће радити на озвучењу јавних приредби на подручју Брчко дистрикта БиХ. Јавно предузеће, ће у складу с могућностима, радити на издавању звучних и видео носача звука и слике, те ће се бавити и дистрибуцијом новина и аудио и видео носача звука на својим продајним мјестима.

Према Правилнику о унутрашњој систематизацији радних мјеста и начину рада Предузећа, финансијским планом за 2012. годину, предвиђено је деветнаест (19) запослених, а просјечан број запослених према оствареном броју сати је осамнаест (18).

4. ПРЕДМЕТ, ЦИЉ И ОБИМ РЕВИЗИЈЕ

Предмет ревизије су финансијски извјештаји Предузећа за 2012. годину, извршене финансијске трансакције исказане у тим извјештајима, те усклађеност финансијског пословања са законским прописима.

Циљ ревизије је да се на основу спроведене ревизије изрази мишљење да ли су финансијски извјештаји припремљени, у сваком значајном погледу, у складу с важећом законском регулативом и примјенивим оквиром финансијског извјештавања. Ревизија укључује и процјену да ли руководство Предузећа примјењује законе и остале важеће прописе и акте, користе ли се средства за одговарајуће намјене у оквиру датих овлашћења, оцјену финансијског управљања, оцјену система интерних контрола у погледу заштите имовине и откривања и спречавања значајно погрешних приказивања у финансијским извјештајима.

Обим ревизије утврђен је интерним планским документима ревизије. Системом узорковања испитали смо значајне процесе везане за планирање, управљање и руковођење пословним активностима, имовину и капитал, потраживања и обавезе, приходе и расходе, као и значајније процедуре јавних набавки.

С обзиром да је ревизија обављена на бази узорка и да постоје инхерентна ограничења у рачуноводственом систему и систему интерних контрола, постоји могућност да поједине материјално значајне грешке не буду откривене.

Ревизија је укључила и давање препорука за даљи рад за подручја која смо оцијенили битним, а која су везана за финансијско извјештавање.

5. ОСВРТ НА НАЛАЗЕ И ПРЕПОРУКЕ ПРЕТХОДНЕ РЕВИЗИЈЕ

Јавно предузеће **није сачинило** Програм мјера за отклањање уочених недостатака који су констатовани у претходној ревизији за 2011. годину, што је супротно одредбама члана 17 тачке 2 Закона о ревизији јавне управе и институција у Брчко дистрикту БиХ, те стога нису испоштоване препоруке дате у претходној ревизији у дијелу који се односи на следеће:

- Није дефинисана методологија планирања, није благовремено донесен финансијски план којим би се обезбиједило континуирано праћење степена његове реализације и финансијског положаја предузећа, ради стварања услова за правовремено предузимање мјера за остваривање планираних активности.
- Није донесен општи акт који би регулисао уговарање основне плате и додатака на плату, те којим би се утврдили критеријуми и мјерила вредновања степена стручне спреме, оспособљености и степена испуњавања радних обавеза.
- Обрачун бруто плата, додатака и накнада вршен је без донесеног општег акта, којим би био утврђен полазни основ за обрачун, вредновање радног доприноса запослених и број извршилаца по радним мјестима, те критеријуми и начин стимулације запослених за унапређивање продаје у оквиру обрачуна плата.
- Није донесен општи акт који би регулисао начин и поступке ангажовања сарадника на унапређивању продаје рекламних услуга, као и утврђивања накнаде за извршене послове.
- Редовним годишњим пописом није обухваћена цјелокупна имовина, потраживања и обавезе предузећа, те билансне позиције нису исказане у попису потврђеним износима.
- Није процијењена и објављена вриједност сталне имовине за коју не постоје подаци о трошку стицања, те иста није унесена у главну књигу и финансијске извјештаје, није извршено означавање сталних средстава инвентурним бројевима ради поуздане идентификације материјалних средстава предузећа и њихове заштите од отуђења.

6. НАЛАЗИ И ПРЕПОРУКЕ

6.1. Руководство и систем интерних контрола

Извршена је процјена функционисања система интерних контрола како би се увјерили да ли успостављене интерне контроле обезбјеђују тачну и потпуну рачуноводствену евиденцију,

потпуну примјену и усклађеност са законима и прописима, поузданост финансијског извјештавања и ефикасно трошење јавног новца. Одговорност за успостављање и примјену система интерних контрола је на руководству Јавног предузећа.

Јавно предузеће је, у складу са Статутом предузећа, организовано у двије јединице: Радио Брчко и Дописни центар за медије с подручја БиХ. Органи Јавног предузећа су Управни одбор и директор. Управни одбор управља Јавним предузећем и одговоран је Скупштини Дистрикта. До 7. новембра 2012. године био је онемогућен легитиман рад Управног одбора на доношењу аката из његове надлежности, из разлога што до наведеног дана, нису била именована два недостајућа члана Управног одбора. Радом Предузећа руководи директор, који представља и заступа Предузеће, а именује га и разрјешава Управни одбор.

Унутрашња организација цјелокупног процеса рада Јавног предузећа, у складу са Статутом Јавног предузећа, утврђена је Правилником о унутрашњој систематизацији и начину рада који доноси Управни одбор (у даљем тексту: Правилник). Наведени важећи правилник усвојен је 19. новембра 2001. године без накнадног усклађивања с промјенама у пословном окружењу. Радна мјеста, према наведеном правилнику, оснивају се и систематизују према опису послова и радних задатака, и то: директор и главни уредник Јавног предузећа, одговорни уредник медија у Јавном предузећу, новинари, водитељи програма, и реализатори програма – монтажери без утврђеног броја запослених по наведеним радним мјестима и конкретног и прецизног описа послова из њиховог дјелокурга. Контролне активности утврђене Правилником су формалне природе без конкретних рокова, начина и обима контроле, као и без рокова и форме извјештавања руководства о налазима извршених контрола.

Јавно предузеће нема усвојен правилник о интерним контролама којим би били уређени управљачки контролни поступци, рачуноводствени интерни контролни поступци, поступци информисања, комуникација и надгледања, поступци процјене ризика са степенима ризика за процесе рада, као ни активности на спречавању настанка ризичних догађаја или елиминисању и смањењу негативних посљедица на пословање Јавног предузећа. Као резултат непостојања правилника о интерним контролама, а након спроведене ревизије финансијских извјештаја за 2012. годину, десили су се следећи пропусци и неправилности:

- Није благовремено донесен План пословања и није обезбијеђено континуирано праћење степенa његове реализације као и финансијског положаја предузећа, нису стварани услови за правовремено предузимање мјера за остваривање планираних активности, те њихово усклађивање с промјенама у пословном окружењу и трајно остваривање позитивног финансијског резултата (тачка 6.2 Извјештаја).
- Није сигурно потврђено да ли су уговорене услуге, које Јавно предузеће пружа Влади Брчко дистрикта БиХ, некомерцијалног карактера, те да су стога ослобођене ПДВ-а по основу члана 24 Закона о ПДВ-у (тачка 6.3 Извјештаја).
- Приликом обрачуна и исплате мјесечних плата, нису уплаћивани доприноси за ПИО Републике Српске и ПИО/МИО Федерације БиХ, како је то предвиђено одредбама члана 25 Закона о пензијском и инвалидском осигурању Републике Српске и члана 123 Закона о ПИО/МИО Федерације БиХ.
- Нису Пореској управи подношени мјесечни извјештаји о платама (обрасци МИП-1023), како је то регулисано одредбама члана 29 тачке 6 Закона о порезу на доходак у Брчко дистрикту БиХ и члана 23 ставова 2 и 4 Правилника о примјени Закона о порезу на доходак у Брчко дистрикту БиХ (тачка 6.4 Извјештаја).

- Уговарање основне плате и додатака на плату, није вршено на основу претходно донесеног општег акта, који би био у складу са законским прописима, којим би се утврдили критеријуми и мјерила вредновања степена стручне спреме, оспособљености и степена испуњавања радних обавеза (тачка 6.4 Извјештаја).
- Није вршена стална процјена извјесности наплате потраживања, од момента њиховог настајања до момента њихове наплате или отписа, за потребе реалног билансирања и фер презентације финансијских извјештаја, како то захтијева МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја (тачка 6.5 Извјештаја).
- Није утврђен начин покрића акумулираних губитака изнад висине капитала (тачка 6.6 Извјештаја).
- Приликом редовног годишњег пописа није обухваћена цјелокупна имовина, потраживања и обавезе, није процијењена и објављена вриједност сталне имовине за коју не постоје подаци о трошку стицања, иста није унесена у главну књигу и финансијске извјештаје, те није извршено означавање сталних средстава инвентурним бројевима ради поуздане идентификације и њихове заштите од отуђења (тачка 6.7 Извјештаја).

Потребно је донијети опште акте који треба да обухвате цјелокупно пословање Јавног предузећа, те на основу истих извршити процјену ризика у пословању, дефинисати контролне активности уз прецизирање начина, обима и рокова спровођења појединих контролних активности, њиховог документовања и извјештавања, с циљем раног откривања одступања реализованих од планираних резултата и благовременог предузимања ефикасних мјера неопходних за спречавање или смањење негативних посљедица у пословању.

6.2. Планирање и извјештавање

Директор Јавног предузећа сачинио је Предлог плана пословања за 2012. годину, број: 01-57/12 од 2. априла 2012. године, планирани укупни приходи износе 451.000,00 КМ, укупни расходи 446.000,00 КМ и бруто добит 5.000,00 КМ.

Јавно предузеће је у финансијским извјештајима за 2012. годину, исказало приходе у износу 390.238,00 КМ. У структури прихода 270.000,00 КМ се односи на приходе од Владе Дистрикта БиХ по Уговору о пружању услуга за **2012.** годину (12 x 22.500,00 КМ), приходи од извршених услуга су 119.540,00 КМ и остали приходи 698,00 КМ. Укупни расходи Јавног предузећа износили су 385.034 КМ, од наведеног износа на трошкове бруто плата и накнада односи се 278.491,00 КМ, на нематеријалне трошкове односи се 61.483,00 КМ и на остале трошкове 42.596,00 КМ. Сучељавањем прихода и расхода Јавно предузеће остварило је добит у износу од 5.034,00 КМ.

План пословања и финансијске извјештаје не можемо потврдити, из разлога што смо ревизијом утврдили да Управни одбор није усвојио План пословања, нити је усвојио финансијске извјештаје што је супротно одредбама члана 27 тачке с) и члана 27 тачке h) Статута Јавног предузећа.

Потребно је да Управни одбор усвоји План пословања и финансијске извјештаје у складу са Статутом Јавног предузећа.

6.3. Приходи

Укупно остварени приходи Јавног предузећа у периоду 1. јануар – 31. децембар 2012. године остварени су у износу од 390.238,00 КМ.

Структура наведених укупних прихода је следећа:

1. Приходи од продаје услуга трећим лицима	119.540,00 КМ	30,63%;
2. Приходи од услуга Влади Брчко дистрикта БиХ-без ПДВ-а	270.000,00 КМ	69,19%;
3. Остали ванредни приходи	698,00 КМ	0,18%;
Укупно	390.238,00 КМ	100,00%.

Из наведеног прегледа је видљиво да се приходи Јавног предузећа састоје се од пружања услуга Влади Брчко дистрикта БиХ, пружања услуга трећим лицима и од осталих прихода.

Јавно предузеће је са Брчко дистриктом закључило Уговор о пружању услуга за **2012.** годину који садржи врсту, количине и цијене услуга. Вриједност уговорених услуга је **270,000,00 КМ** за период од 1. јануара до 31. децембра 2012. године, или 22.500,00 КМ мјесечно. Јавно предузеће по истеку мјесеца сачињава мјесечни извјештај који садржи врсту и количину извршених услуга, на основу којег испоставља рачун за исте. На испостављеном рачуну стоји напомена да се ради о некомерцијалним услугама ослобођеним од ПДВ-а, по основу члана 24 Закона о ПДВ-у.

Увидом у наведену документацију, о врсти, количини и цијени услуга које су пружене одјељењима и институцијама Брчко дистрикта БиХ (емисије о раду, петоминутне репортаже, огласи и обавјештења), нисмо се увјерили да такве услуге могу имати третман некомерцијалних услуга.

6.4. Трошкови бруто плата и накнада запосленима

Јавно предузеће је у 2012. години обрачунало и укалкулисао бруто плате у износу од **255.404,00 КМ**. Од наведеног износа на нето плате односи се **161.313,00 КМ**, а на порезе и доприносе **94.091,00 КМ**. Увидом у аналитичке картице и изводе трансакционих рачуна утврдили смо, да су обрачунате нето плате исплаћене, а да при томе није уплаћен допринос за **ПИО Републике Српске** у износу од **25.448,12 КМ** и допринос за **ПИО/МИО Федерације БиХ** у износу од **25.559,69 КМ**. Наведено је супротно одредбама члана 25 Закона о пензијском и инвалидском осигурању Републике Српске и члана 123 Закона о ПИО/МИО Федерације БиХ.

Поред наведеног, Јавно предузеће приликом мјесечних исплата плата, није Пореској управи подносило мјесечне извјештаје о платама (обрасце МИП-1023), што је у супротности са одредбама члана 29 тачке 6 Закона о порезу на доходак у Брчко дистрикту БиХ и члана 23 ставова 2 и 4 Правилника о примјени закона о порезу на доходак у Брчко дистрикту БиХ.

Потребно је, допринос за ПИО Републике Српске и ПИО/МИО Федерације Босне и Херцеговине уплаћивати приликом сваке исплате плата у складу са одредбама Закона о пензијском и инвалидском осигурању Републике Српске и Закона о ПИО/МИО Федерације БиХ.

Потребно је, приликом исплате плата Пореској управи Брчко дистрикта БиХ подносити мјесечне извјештаје о платама у складу са одредбама Закона о порезу на доходак и Правилника о примјени закона о порезу на доходак.

Правилником о унутрашњој систематизацији и начину рада Јавног предузећа (члан 16) прописано је да ће Управни одбор на предлог директора донијети одлуку о висини плате за сваког запосленог узимајући у обзир степен стручне спреме, оспособљеност и испуњавање радних обавеза. У зависности од степена реализације годишњег пословно-финансијског плана основна плата се може, квартално у току године, повећати или смањити до 20%.

Ревизијом важећих уговора о раду, као што је констатовано и у претходним ревизијама, утврђено је да је износ основне плате утврђиван фиксно приликом закључивања појединачног уговора, без постојања критеријума или општег акта којим би се вредновали степен стручне спреме, оспособљеност и мјерење степена испуњавања радних обавеза.

Мјесечни обрачуни и исплате плата и накнада, вршени су на основу одлуке директора Предузећа. На основу тих одлука предузеће обрачунава и исплаћује 80% уговорене стартне плате уз појединачно утврђивање додатака на плату. Укупно обрачунате и исплаћене нето плате у 2012. години износе 161.313,00 КМ.

Јавно предузеће је на име топлог obroка у 2012. години, укупно исплатило 20.600,00 КМ, исплаћујући мјесечно нето 100,00 КМ по запосленом.

Ревизијом је утврђено да су исплате одобрене и извршене без постојања критеријума и испуњавања услова напоменутих у образложењу.

Потребно је уговарање основне плате и додатака на плату вршити на основу претходно донесеног општег акта, у складу са законским прописима, којима би се утврдили критеријуми и мјерила вредновања степена стручне спреме, оспособљености и степена испуњавања радних обавеза.

Потребно је обрачун и исплату бруто плата, додатака и накнада вршити на основу унапријед донесеног општег акта којим се утврђује полазни основ за обрачун, вредновање радног доприноса запосленог и број извршилаца по радним мјестима.

6.5. Потраживања од купаца

Потраживања од купаца за пружене услуге, на дан **31. 12. 2012.** године, у финансијским извјештајима исказана су у износу од **162.020,00 КМ**. Јавно предузеће је купцима упутило изводе отворених ставки (ИОС-е), са стањем на дан 30. 11. 2012. године са циљем усаглашавања потраживања.

Јавно предузеће је добило повратне информације (овјерене ИОС-е) од 85,7% купаца. Увидом у враћене и овјерене ИОС-е, у поступку ревизије утврдили смо да купци оспоравају своје обавезе према Јавном предузећу у износу од **102.253,86 КМ**, од наведеног оспореног износа одјељења Владе Брчко дистрикта БиХ оспоравају 84.951,41 КМ за извршене комерцијалне услуге. Наведено нас упућује на закључак, да Јавно предузеће није вршило сталну процјену извјесности наплате својих потраживања, од момента њиховог настајања до момента њихове наплате или отписа, за

потребе реалног билансирања и фер презентације финансијских извјештаја, како то захтијава МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја. Такође закључујемо да су потраживања, исказана у финансијским извјештајима прецијењена најмање за износ оспорених потраживања, а тиме су и потцијењени расходи извјештајног периода што доводи у питање и исказани резултат пословања Јавног предузећа.

Потребно је, у складу са захтјевом МРС 1 – Презентација финансијских извјештаја, вршити перманентну процјену извјесности наплате потраживања ради реалног билансирања и фер презентације финансијских извјештаја.

6.6. Капитал

Основни уписани капитал Јавног предузећа износи **5.000,00 КМ**, а акумулирани губитак изнад висине уписаног основног капитала у финансијским извјештајима, на дан **31. 12. 2012.** године, исказан је у износу од **135.056,00 КМ**, ревизијом смо утврдили да Јавно предузеће није утврдило начин покрића губитка изнад висине уписаног капитала, што је супротно одредбама члана 21 тачке с) Статута Јавног предузећа.

Потребно је да Јавно предузеће, у складу са одредбама Статута Јавног предузећа, утврди начин покрића губитка изнад висине уписаног капитала.

6.7. Попис имовине, обавеза и потраживања

Годишњи попис извршен је на основу Одлуке о годишњем попису свих средстава и извора средстава којима располаже Јавно предузеће, те обавеза и потраживања, број: 01.-258/12 од 17. децембра 2012. године. Ревизијом смо утврдили да је попис извршен без издавања упутства за попис имовине, те да је попис обухватио само стална средства и стања новчаних средстава на трансакционим рачунима и благајни, без пописа обавеза и потраживања Јавног предузећа. Такође пописне листе сталних средстава садрже само књиговодствено стање без уписивања стварног стања и утврђивања разлика.

Увидом у извјештај пописне комисије за попис имовине утврђено је да он садржи натурални попис сталних средстава у извјештају који се не може упоредити с пописним листама, због тога што је имовина исказана натурално по организационим јединицама и обухвата дио сталних средстава која су у посједу Јавног предузећа, а истима се не може утврдити вриједност, те нису укњижена у главну књигу нити обухваћена пописним листама. Комисија је у извјештају констатовала немогућност одређивања вриједности тих средстава. Јавно предузеће није извршило означавање појединачних средстава утврђивањем инвентурних бројева ради лакше идентификације појединачног средства, задужења одговорних лица и заштите имовине од отуђења.

Потребно је пописом обухватити цјелокупну имовину, потраживања и обавезе Предузећа.

Потребно је процијенити и објавити вриједност сталне имовине за коју не постоје подаци о трошку стицања, исту унијети у главну књигу и финансијске извјештаје, те извршити означавање исте инвентурним бројевима ради поуздане идентификације материјалних средстава предузећа и њихове заштите од отуђења.

7. Коментар

У остављеном року Јавно предузеће „Радио Брчко“ д. о. о. Брчко дистрикт БиХ изјаснило се дописом број: 01-65/13 од 7. маја 2013. године на достављени Нацрт извјештаја о ревизији финансијских извјештаја за 2012. годину. У наведеном изјашњењу дата су образложења по тачкама Нацрта извјештаја 6.2, 6.4, 6.5 и 6.6, а да при томе није приложена релевантна документација која би утицала на измјену налаза у Извјештају.

Тим за ревизију

Авдија Башић, дипл. ек.

Беган Чаушевић, дипл. ек.